

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПОРТФЕЛЯМИ ПРОЕКТІВ»

Ступінь освіти	Аспірант
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Тривалість викладання	2-й семестр
Заняття:	3 і 4 чверті
лекції	2 год./тижд.
практичні роботи	1 год./тижд.
Мова викладання	українська

Передумови для вивчення: якісне засвоєння дисципліни «Управління портфелями проектів» у встановлених відповідною робочою програмою обсягах пов'язане з успішним завершенням навчання за третім рівнем вищої освіти за спеціальностями галузі знань 12 «Інформаційні технології».

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4494>

Консультації: за окремим розкладом, що попереду погоджений зі здобувачами освіти.

Онлайн-консультації: MS Teams, електронна пошта

Викладач:

	<p>Молоканова Валентина Михайлівна (лекції, практичні заняття) https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2128</p> <p>Посада: професор кафедри системного аналізу і управління</p> <p>Вчене звання: професор</p> <p>Вчений ступінь: доктор технічних наук</p>
	<p>Персональна сторінка:</p> <p>https://sau.nmu.org.ua/ua/kadry/molokanovavm.php</p>
	<p>Orcid ID:</p> <p>https://orcid.org/0000-0002-4353-4948</p>
	<p>Scopus ID:</p> <p>https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57190438943&eid=2-s2.0-85084841834</p>
	<p>ResearchGate Profile:</p> <p>https://www.researchgate.net/profile/Valentyna_Molokanova</p>
	<p>E-mail: molokanova.v.m@nmu.one</p>
	<p>Кабінет: 7/1002</p>

1. Анотація до курсу

Методологія управління проектами вивчає три рівні управлінської діяльності: проектний рівень, програмний рівень та портфельний рівень. У зрілих організаціях проектний менеджмент існує на вищому рівні у вигляді управління портфелями проектів. Але за даними американського Центру досліджень бізнесу управління портфелями проектів весь час активно розвивається. При цьому переважна більшість

організацій вважають цей напрямок одним із ключових для отримання конкурентних переваг.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх науковців системного уявлення про портфель проектів як засіб впровадження системних змін на тактичному рівні розвитку організації та вивчення особливостей професійної діяльності фахівців з управління портфелями проектів.

Завдання курсу:

- опанування теоретико-понятійною базою курсу;
- навчитися використовувати основні складові контекстуальної компетенції проектного менеджменту в управлінні портфелями проектів;
- застосовувати організаційний інструментарій і придбані професійні знання та навички на практиці;
- управляти розвитком організації шляхом реалізації програм та портфелів проектів;
- творчо використовувати проектний підхід адекватно сучасним вимогам динамічного середовища.

3. Результати навчання

Знати, розуміти та вміти використовувати у практичній діяльності:

- базові методологічні основи з управління програмами та портфелями проектів;
- усвідомлювати місце та роль управління програмами та портфелями проектів у загальній системі організаційно-економічних знань;
- основний зміст та структуру процесів управління програмами та портфелями проектів;
- основні інструменти та навички з управління програмами та портфелями проектів.
- методи й прийоми з підвищення ефективності виробничих процесів проектної організації завдяки новітнім розробкам і впровадженню інноваційних програмно-технічних рішень.

4. Структура курсу.

Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ	76
Тема 1. Мета, задачі, об'єкт і предмет дослідження дисципліни. Основні терміни та специфічні ознаки портфельного управління. Мета і задачі дисципліни. Об'єкт і предмет дослідження дисципліни. Класифікація проектних рівнів управління. Програми, портфелі та інновації. Стратегія та портфель проектів розвитку. Типи зв'язків проектів та програм у портфелі. Інтеграція та організаційна платформа. Життєвий цикл портфеля проектів.	10

Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
<p>Тема 2. Організаційна платформа управління програмами та портфелями проектів. Проектно-орієнтована система. Організаційний розвиток через програми та портфелі проектів. Інтеграція та організаційна платформа. Проектний офіс. Місце проектного офісу в управлінні програмами та портфелями проектів. Ментальний простір проектного управління.</p>	10
<p>Тема 3. Проектно-орієнтований фінансовий менеджмент. Основи проектно-орієнтованого фінансового менеджменту. Основні поняття фінансового дизайну портфелів, програм та проектів. Принципи та методи формування проектних фондів. Забезпечення та безпека проектних фондів.</p>	8
<p>Тема 4. Загальні положення з управління програмою. Програма та корпоративна стратегія. Програма та її місце у портфелі проектів. Розробка архітектури програми. Управління за цілями та управління за результатами. Схема загальної оптимізації програми. Системний інженіринг в управлінні програмами. Основні методи оцінки виконання програми.</p>	10
<p>Тема 2. Методології управління IT-проектами Методології виконання IT проекту. Каскадні і гнучкі методології. Ітеративний підхід до реалізації проекту. Гнучкі методології: Scrum, Kanban та їх аналоги. Переваги та недоліки застосування гнучких методологій. Перехід від однієї методології до іншої. Ретроспектива. Практикум по застосуванню гнучких методологій.</p>	10
<p>Тема 5. Загальні положення з управління портфелями проектів. Практичні аспекти системного підходу в управлінні портфелями проектів. М'який та жорсткий системні підходи в управлінні програмами та портфелями. Моделі формування портфеля. Процеси управління портфелем проектів. Системний інженіринг в управлінні портфелями проектів.</p>	10
<p>Тема 6. Базові поняття з управління розвитком організації через проекти. Стратегія та портфель розвитку організації. Типи зв'язків проектів у портфелі. Розробка стратегії на тактичному рівні. Управління за цілями та управління за результатами. Система збалансованих показників організації. Основні методи оцінки виконання портфеля проектів.</p>	8
<p>Тема 7. Інтеграція та управління співтовариством. Інтеграція та управління співтовариством. Структура управління інтеграцією на рівні портфеля, програми та проекту. Платформа людських ресурсів. Культурна платформа проектно-орієнтованого управління. Інформаційна платформа проектно-орієнтованого управління та застосування програмних продуктів.</p>	10
<p>Тема 8. Управління на основі цінностей. Загальні поняття управління на основі цінностей. Моделі оцінки цінностей проектної організації. Джерела корпоративних цінностей. Основні підходи до створення та постачання цінностей. Навколишнє середовище та умови створення цінностей.</p>	10

Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	38
Практична робота № 1 Тема: Формулювання місії, стратегії, цілей та пріоритетів проектно-орієнтованої організації. Мета: закріпити теоретичні знання щодо методології портфельного управління, розвинути практичні навички управління процесами формування портфелів проектів відповідно до стратегії організації.	6
Практична робота № 2 Тема: Архітектура портфеля, програми та окремого проекту. Мета: закріпити теоретичні знання і розвинути здатність практично застосовувати настанови міжнародних та національних стандартів з проектного менеджменту для забезпечення сталого розвитку складних систем через портфелі проектів. Розробити та презентувати архітектуру портфеля та програми за стандартами PMI.	8
Практична робота № 3 Тема: Основні характеристики та показники успіху портфелів проектів. Мета: закріпити теоретичні знання і розвинути практичні навички застосування сучасних інформаційних технологій у сфері управління проектами, програмами та портфелями. Навчитись відбирати критерії ранжування конкретних проектів/програм до включення їх у портфель проектів.	8
Практична робота № 4 Тема: Формування портфеля конкуруючих проектів. Мета: закріпити теоретичні знання і розвинути практичні навички формування портфеля конкуруючих проектів із застосуванням сучасних програмних продуктів.	8
Практична робота № 5 Тема: Формування портфеля проектів із врахуванням додаткових вигід Мета: закріпити теоретичні знання і розвинути практичні навички формування портфеля проектів із врахуванням додаткових вигід із застосуванням сучасних програмних продуктів.	8
КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ	6
РАЗОМ	120

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійні та комп'ютерні пристрої.

Засоби дистанційної освіти: Moodle, MS Teams.

Пакети приладних програм: MS Office.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточної самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

6.3. Критерії оцінювання лабораторної роботи:

Максимальна кількість балів за практичну роботу становить 10 балів. Правильно вирішена задача оцінюється в **10 балів**, причому:

- 10 балів – відповідність еталону, з одиницями виміру;
- 8 бали – відповідність еталону, без одиниць виміру або помилками в розрахунках.
- 6 бали – незначні помилки у формулах, без одиниць виміру.
- 4 бали – присутні суттєві помилки у рішенні
- 2 бали – наведені формули повністю не відповідають еталону.
- 0 балів – рішення не наведене.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. Рекомендовані джерела інформації

8.1. Базові

1. Бушуєв С.Д. Динамічне лідерство в управлінні проектами: монографія / С.Д. Бушуєв, В.В. Морозов. – К.: Українська асоціація управління проектами, 2009. – 312 с.
2. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 356 с.
3. Інноваційні інструменти забезпечення сталого суспільного розвитку в умовах економіки знань: навч. посіб. (у слайдах) / Т. В. Маматова, В. М. Молоканова, І. А. Чикаренко. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).
4. Керівництво з питань визначення компетентності й сертифікації українських професіональних керівників і фахівців з управління проектами NCB (ua) / С. Д. Бушуєв, Н. С. Бушуєва, В. Ю. Биков, В. Д. Шпильовий. – К. : Т.А.К.К., 2000. – 84 с.
5. Керівництво з питань проектного менеджменту: пер с англ. / під ред. С.Д. Бушуєва. – 2-е вид., перероб. – К. : Видавничий дім «Ділова Україна», 2000. – 198 с
6. Молоканова В. М. Управління програмами та портфелями проектів: опорн. конспект лекцій / В.М. Молоканова. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2011. – 44 с.
7. Словник-довідник з питань управління проектами / С. Д. Бушуєв; Українська асоціація управління проектами. –К. ; Ділова Україна, –2011. – 640 с.
8. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Каравела, 2014. – 344 с.
9. Управління проектами. Навчальний посібник./ Малий В.В., Молоканова В.М., Чернов С.К., Антоненко В. С., Мазуркевич О. І. Під ред.. С.К. Чернова та В.В. Малого – Миколаїв: НУК, 2010, – 354 с.
10. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) / Project Management Institute, Inc.; Sixth Edition, 2017. – 756 p.
11. Kennett B. Planning and Managing Scientific Research: A guide for the beginning researcher / Brian Kennett; The Australian National University. – Canberra, Australia: ANU Press, 2014. – 93 p.

12. New Systems Approach, written by P. Checkland, translated by Yasuhiko Takahara and Bunpei Nakano, Ohmsha Ltd., 1985– 230 с.
13. The Standard for Program management. (2008) Project Management Institute, Inc. Four Campus Boulevard Newtown Square, Pennsylvania USA.
14. Project Management Institute, PMI (2015). Delivering on Strategy: The Power of Project Portfolio Management. Thought Leadership Series November 2015. ©PMI.
15. Project Management Institute. (2013). Standard for portfolio management – Third edition developed through a voluntary standards process. Newtown Square, PA: PMI. Retrieved from www.pmi.org

8.2. Додаткова література

1. Керівництво з управління інноваційними проектами і програмами організацій : монографія // перекл. на укр. мову під ред. Ф. О. Ярошенка. – Київ : Новий друк, 2010. – 160 с.
2. Молоканова В. М. Зміни управління портфелями проектів організації в умовах поведінкової економіки / В. М. Молоканова // Прикладні аспекти інформаційних технологій: зб. наук. пр. – Одеса : Наука і техніка. – 2019. – № 4. Т.2. – С. 345–358.
3. Молоканова В. М. Портфельне управління розвитком організації на основі ціннісно-орієнтованого підходу / В. М. Молоканова // Управління розвитком складних систем : зб. наук. пр. – Київ : КНУБА. – 2012. – № 12. – С. 67–75. – Режим доступу : <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-12/67-74.pdf>.
4. Молоканова В. М. Проектно-орієнтований розвиток організацій на основі еволюційної теорії цінностей / В. М. Молоканова // Управління проектами та розвиток виробництва : зб. наук. пр. – Луганськ : СЛУ ім. В. Даля, 2015. – № 4(56). – С. 22–33.
5. Молоканова В. М. Синергетичний аспект адаптації організації до змін зовнішнього середовища / В. М. Молоканова // Восточно-Европейский журнал передовых технологий : зб. наук. пр. – 2015. – № 5/3(77). – С. 4-10.
6. Молоканова В. М. Ціннісно-орієнтований аналіз прийняття рішень в управлінні проектами / В. М. Молоканова // Управління розвитком складних систем: зб. наук. пр. – Київ: КНУБА. – 2016. – № 25. – С. 32–39.
7. Рач В. А. Управління проектами: практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навч. посіб. / В. А. Рач, О. В. Россошанська, О. М. Медведєва ; за ред. В. А. Рача. – Київ : К.І.С, 2010. – 276 с.

8.3. Рекомендовані інформаційні ресурси

1. Інститут Проектного менеджменту (PMI) (англ.). – Режим доступу : <https://www.pmi.org/>. – Назва з екрану.
2. Міжнародна організація із стандартизації (ISO) (англ.). – Access mode : <http://www.iso.org>. – Title from screen.
3. Сайт електронної бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/books-text-2031.html>.
4. Сайт онлайн – бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ualib.com.ua/br_2031.html.
5. Сайт бібліотеки on-line [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.studentu.org.ua/index.php?do=static&page=men>.